Sinema e brezhoneg evit ar skolioù
TROIAD 2019

DOSER EVIT AR SKOLAERIEN

Graet gant **Daoulagad Breizh**
Troet gant **Gilles Pennec**
Un teuliad diwar skouer **École et cinéma**

1. KINNIG AR FILM....2
2. DEZEVRELL....3
3. TALVOUDEGEZHIOÙ KEODEDEL AR FILM....6
4. KLOZADUR 8

1. KINNIG AR FILM

Evit ar wech kentañ e implij ar sevener Michel Ocelot ar skeudennoù sintetek. Koulskoude e talc'h d'ober gant diazezoù boaz e labour : n'eo an teknik nemet ur benveg da gas war-raok e c'hoantoù.
Da gentañ e weler pegen a-bouez eo an arallvro evitañ, pezh a reas berzh Kirikou et la sorcière e 1998. Da eil eo pouezus ar gened ivez. Plijout a ra dezhañ lakaat war wel stummoù mistr e dudennoù, puilhder al loened hag ar plantennoù, kaerded ar bravigoù… E zoare da welet kened an traoù n'eo ket cheñchet abaoe e filmoù berr kentañ. Gwiskamantoù an tudennoù zo a-blat, padal eo stummet mat an dremmoù hag ar bravigoù. Puilh eo ar c'hlinkadurioù gant leun a vunudoù ha gant livioù flamm.

2. DEVREZELL

Dezrevellet e vez un istor simetrek gant ar sevener. Istor darempredoù daou vreur-mager o tont eus sevenadurioù disheñvel. Liammet int gant o mamm/magerez ha gant an hevelep c'hoant : « dieubiñ boudig an djinned ».
Dibabet eo bet gant ar sevener oadvezh aour ar sevenadur arabek. Ur sell pozitivel a ro anezhañ, pinvidigezh ar sevenadur-se, ar skiantoù war ar medisinerezh hag ar steredoniezh… Diouzh an tu all e vez goapaet Crapoux zo ur goapaer eñ ivez. N'eo ket neuziet brav keñveriet gant Azur hag Asmar, ha kement rebech a ra a vez dislavaret gant ar pezh a weler.

Fizianŝ er skeudennoù hag el leurennañ

Ocelot a laka e dudennoù da lavaret kalzik a draoù a-bouez. Nerzh leurennañ Ocelot a zeu ivez diouzh ar fed ma vez lennet sklaer ar skeudennoù. Dont a ra eus mare ar paper troc'het a redie ar sklaerder-se. Mareoù pouezus an danevelliñ a vez diskouezet gant un dalenn, ur jestr pe ur fiñvadenn gant ar c'hamera.
Ar simetriezh a vez lakaet war wel alies :

Sked ar vugale astennet zo evel eilpennet en ur melezour, evel ma ne vije ket gwelet ar skeudenn orin. Respont a ra ar melegan e zaoulagad glas d'an duard e zaoulagad du. Dedennus eo pegen disheñvel int. Un dremedal eo Asmar : ur marc'h eo Azur.
P'en em gav an tad eo torret ar simetriezh, rannet eo ar vugale.

Diskouezet eo al lidoù, dre se e c'hell ar sevener diskouez e fent soutil. Un arouez eo nemet-ken evit Jenane lid gwalc'hiñ an daouarn, ha ne ziskouez nemet daou viz, padal e walc'h Azur e zaouarn penn-da-benn.

Aze c'hoazh eo plijus ar mod ma vez diskouezet ar simetriezh. Kreñvaat a ra tem an estrenien. Ar fed ma vez eilpennet ar perzhioù (europeat eo an enbroad war zouaroù arabek) a laka war wel kendoujañs ha brokusted an henvroidi, kontrol d'an dudenn Crapoux.
Implij an tric'horn a gadarna skeudenn greiz Jenane hag he darempred gant an daou vugel :

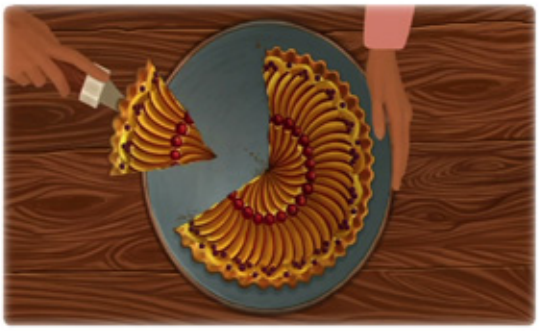

Istor an arz en tu kontrol d'an amzer

Ar gontadenn hag an niver 3

Alies a-walc'h e vez tri skoilh evit an dud er c'hontadennoù. Ur seurt niver sakr al lidoù eo. Evel-se e vez lakaet war wel er c'hontadennoù un oberenn aroueziel a ya war-raok (eus an ti plouz betek an ti gant brikennoù da skouer).

Gant an niver 3 e vez lusket an emgannoù etre an daou vreur-mager en Azur hag Asmar, evel el lodennoù er fank, er plouz hag er c'haoc'h-kezeg. Donedigezh tad Azur teir gwech a gemenn emaomp e dibenn an darempred etre Azur hag Asmar. Pep kammed a ra an tad a dosta anezho diouzh an dibenn-se dre m'eo aet e basianted da hesk.

Teir alc'hwez zo ezhomm ivez evit mont betek an teir dor (tan, gaz hag houarn). Diaesoc'h eo da Azur kavout an eil alc'hwez. Piaouet eo an trede gant Asmar, eñ eo alc'hwez an nor-se neuze sur a-walc'h. Ar briñsez Chamsous Sabah a ro tri zra da Azur ivez : ur bluñvenn, ur madig hag ur vured.
An hevelep niver a gaver ivez e film diwezhañ Michel Ocelot, Les Contes de la nuit, ur gontadenn eus an Antilhez eo, tri skoilh zo, tri loen (ar wenanenn, ar vibinell hag an igwan), 3 c'hlask…

3. TALVOUDEGEZHIOÙ KEODEDEL AR FILM

Eus denegezh e komz Michel Ocelot ouzhomp, eus ar fed bezañ digor war sevenadurioù all, eus kendoujañs. Kaoz e vez eus an darempredoù etre an dud estren hag ar vro o degemer, eus ar geodedourien « eus ar vro », ar re « degemeret », krafoù a vez kaoz anezho c'hoazh hiziv.
Trec'h eo bet ar vugale, Azur, melegan e zaoulagad glas hag Asmar, duard e zaoulagad gell, war o euzhviloù diabarzh (o gwarizi, o c'hevezerezh hag o brizhkredennoù). Da neuze e tibabont en em skoazellañ e-lec'h en em gannañ hag e kasont o c'hlask da benn vat.

An ingalded

Kreñv-tre eo an efedoù simetriezh er film, er c'hlinkadurioù, en danevelliñ, ha skeudennet int e buhezioù Asmar hag Azur. Evel skiant ar vuhez eo degaset ar simetriezh. Arouez an ingalded etre an dud eo, dreist d'ho disheñvelderioù fizikel ha d'o darempredoù denel. Heñvel eo an daou haroz en istor o buhez ; kollet eo bet e vamm gant unan hag e dad gant an hini all. Adal o bugaleaj betek dibenn o c'hlask en em gavont gwan ha kreñv a bep eil. Azur, mab un nobl a vo aluzener e bro Asmar. Hemañ a vo un den yaouank pinvidik goude bezañ bet kaset er-maez diouzh Frañs gant e vamm.
Dre Jenane eo ingal an daou baotr adal ar penn kentañ. Arouez o ingalded eo hi. Teurel a ra kement a evezh ouzh an daou, an hevelep deskadurezh a zegas d'an daou. Ne ra ket gwelloc'h gant Azur, hag eñ mab an aotrou a implij anezhi. Pa zeu ur goulmig gant un tarch gwad goude ma oa bet taget Asmar hag Azur, e respont d'ar vatezh a c'houlenn hag ez eo gwad Azur pe Asmar : « N'ouzon ket tamm. Memes liv zo gant o gwad o daou… »
Tad Azur eo skeudenn an dallentez, ar c'hontrol eo, ne ya ket war-raok. Serret eo en e ziviboù, en e zeskadurezh : stag eo ouzh e garg sokial hag ouzh e renk er grenn-amzer en Europa ar C'hornôg merket don gant ar c'hladdalc'hiezh, ar feodelezh.
Ur perzh pennañ a vez roet d'ar merc'hed er film gant Michel Ocelot. Ober a reont hep asant ar wazed, gwelloc'h eo dezho sevel er gevredigezh, evel ar briñsez vihan, pe evel Jenane zo chomet kreñv he galloud goude marv he fried. Skeudennet int bet evel maouezed a vremañ gant Ocelot, gant ar memes gwirioù hag ar wazed.

Ar vreudeuriezh

Kevezerien ha gwarizius an eil e keñver egile eo Azur hag Asmar p'int bugale, evel ma c'hell ar vreudeur-mager bezañ.
Koulskoude, pa grogont gant o c'hlask e teu anat dezho e rankont bezañ a-gevret evit bezañ trec'h en amprouennoù. Mont a reont dreist d'o ego hag e lakaont o nerzhioù asambles. Diazez ar c'hengred-se eo an doujañs o deus evit mabden, talvoudegezhioù bet kaset dezho gant Jenane. Redioù o deus an eil evit egile a denn d'ar mad.
Kement a gengred zo etrezo ma ne zeuont ket a-benn da zivizout piv zo bet trec'h pa erruont dirak boudig an djinned. Pep hini a lavar eo an hini all zo trec'h.

An anaoudegezh a gas d'ar c'hendoujañs

Ar briñsezig Chansous-Sabah eo arouez ar c'hoant deskiñ hag an digoridigezh spered a gas d'ar c'hendoujañs. Desavet eo bet gant kelennerien o tont eus pep korn ar bed. He arsellva a ziskouez interest he fobl evit ar skiantoù. Daoust dezhi bezañ yaouank-tre e fell dezhi dizoleiñ pinvidigezhioù ar bed ha lakaat da dalañ an teoriennoù ouzh skiant-prenet ar vuhez. Abalamour da se e tec'h diouzh noz. Bliv ha speredek eo hag he deus ur sell nevez war an traoù hag ar bed.
An den fur Yadoa zo unan eus kelennerien ar briñsezig. Komz ha lenn a ra meur a yezh, arouez ar ouiziegezh hag ar c'hemmesk eo. Yuzev eo a orin, test eo d'ur mare m'en em gleve mat kristenien, yuzevien ha muzulmiz. An dra-se a vez gwelet splann pa ziskouez ar film ar briñsezig oc'h ober anaoudegezh gant ar gêr diouzh noz. Ar sinagogenn a wel, an iliz hag ar voskeenn. Un arouez a gendoujañs eo.

Kalz a gendoujañs zo gant poblañs kêr an oriant. Daoust d'un nebeut rakvarnioù evel an daoulagad glas eo degemerus hag e ra brav da Crapoux, hag Azur, d'an estrenien ha d'an dud nammet o c'houlenn an aluzenn.

4. KLOZADUR

Ar c’henglokaat eo maen-bonn ar film a-benn ar fin, sed ar pezh a weler en dibenn e sal vras boudig an Djinned. N’eus ket a hierarkiezh, n’eus ket diouzh « an hini gwellañ » pe « an hini wellañ ».
Pep breur en deus degaset e berzhioù mat evit kenglokaat an hini all, evit mont dreist d’ar skoilhoù, evel ar c’houbladoù e dibenn ar film : kenglokaet ar sevenadurioù gant an daou goublad (Boudig an Djinned/Azur ha Boudig an Elfed/Asmar), ha furnez ivez a-dreuz ar remziadoù (ar briñsez Chamsous Sabah/Yadoa), hag ivez dre ar c’houblad gant ar varc’hadourez pinvidik hag ar paourkaezh aluzener (Jenane/Crapoux). Pevar c’houblad war rozenn an traezhioù, pevar roud-avel : N’eo ket echu gant Ocelot hol lakaat da veajiñ…